

Univerzita Hradec Králové Pedagogická fakulta

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové

Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Bc. Kateřina Krupková

Název práce: Integrovaný proces do českého prostředí očima cizinců

Vedoucí: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Téma práce je vysoce aktuální a v literatuře je mu věnována velká pozornost především v souvislosti s migrační krizí. Zvolené téma práce souvisí především s praxí studovaného oboru. Práce má teoreticko-empirický charakter. Cílem diplomové práce je popsat v kontextu českého prostředí průběh integračního procesu, kriticky jej zhodnotit a navrhnout možná zlepšení (s. 10). V úvodní části práce autorka pečlivě vymezuje pojmy integrace a asimilace a řeší jejich vztah. **Kapitola věnovaná objasnění pojmů má diskusní charakter a je patrná dobrá analytická práce se zdroji, autorka je schopna také syntézy.** Dále práce představuje jednotlivé dimenze integrace, autorka diskutuje problémy, které mohou v souvislosti s konkrétními dimenzemi nastat, zvláště **oceňuji kapitolu věnovanou strukturální integraci, kde autorka pojednává o škole a širších souvislostech integraci dětí.** Kapitola Systém státní pomoci komplexně představuje opatření, která jsou na území ČR směřována k integraci cizinců. Autorka pomoc popisuje z pohledu legislativního ukotvení, sociálního zabezpečení, které autorka představila velmi komplexně a na konkrétních příkladech ukazuje opatření, která mohou podpořit či blokovat integraci. Uceleně je představena také činnost neziskového sektoru, který hraje zásadní roli při poskytování pomoci.

Po objasnění pojmů, představení dimenzí integrace a představení systému státní pomoci autorka otevírá problematiku překážek a bariér integrace. V této části práce autorka objasňuje pozadí integrace a popisuje jednotlivá rizika i bariery integrace, tuto část textu autorka spojuje s výsledky výzkumných šetření a průzkumů. Kapitola věnovaná překážkám je v porovnání s dalšími texty práce poněkud méně rozsáhlá. Je zřejmé, že autorka byla v poslední části práce již pod větším časovým tlakem. S ohledem na kvalitu předchozích kapitol, je škoda, že již nebyl prostor problematiku hlouběji rozvést.

Celkově lze však říci, že se autorce podařilo předložit velmi ucelený a komplexní text. Jeho rozsah je větší, což je dáno snahou o komplexní popis problematiky v širších souvislostech, autorka osvětluje aktuální tendence politik i situaci v ČR. **Oceňuji, způsob předkládání poznatků, kdy autorka nejprve pojmy ukotvuje, teprve dále téma diskutuje a přináší více názorů.**

V rámci empirické části práce předkládá autorka ucelený výzkumný plán, který si za svůj vědeckovýzkumný problém pokládá proces integrace cizinců do českého prostředí. Hlavní výzkumnou otázku klade autorka takto: „*Jak vnímají sami cizinci integrační proces do ČR?*“ (s. 42). Dílčí výzkumné otázky dále sledují tyto oblasti: dojmy dominující během příchodu; hodnocení českého systému pomoci; vnímané odlišnosti obou kultur; překážky bránící integraci (s. 42). Realizované výzkumné šetření mělo kvalitativní povahu a autorka práce oslovila pět respondentů – mužů, kteří pocházejí z arabských zemí. Z analýzy prostřednictvím otevřeného kódování vzešlo devět kategorií. Popis kategorií tvoří jádro interpretační části práce.

Analýza získaných dat dala vzejít devíti kategoriím, které autorka představila s oporou o přímé výroky respondentů. **Charakter vytvořených kategorií umožňuje vytvořit si ucelenou představu o pohledu samotných respondentů na proces integrace.** Místy text vyznívá spíše jako kritika stávajícího stavu, kategorie obsahují cenné postřehy, např. touhu pomoci nově příchozím vyhnout se problémům, které sami respondenti zažili. Závěrečné shrnutí výsledků výzkumu a diskuse **obsahuje četné podněty pro praxi.** Na provedeném výzkumném šetření a jeho výstupech oceňuji především **schopnost autorky vytěžit z rozhovorů osobitý pohled aktérů.** Vzhledem k charakteru cílové skupiny výzkumu – muži pocházející z arabského světa, je pohled samotných účastníků integrace velmi cenným příspěvkem do aktuálně probíhajících snah o začlenění uprchlíků.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Navrhněte, jak by bylo možné aktivně zapojit stávající emigranty do procesu integrace nově příchozích.
2. Dochází dle vašeho názoru k integraci cizinců, nebo sdílíte jejich pohled, že nejde o integraci?

Doporučené hodnocení:

15. 4. 2019

Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová Ph.D.